

COMMISSION ROYALE DES MONUMENTS ET DES SITES
KONINKLIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Brussel Stedenbouw en Erfgoed
Directie Cultureel Erfgoed
De Heer Thierry WAUTERS
Directeur
Kunstberg 10-13
B - 1000 BRUSSEL

Brussel, 05/10/2023

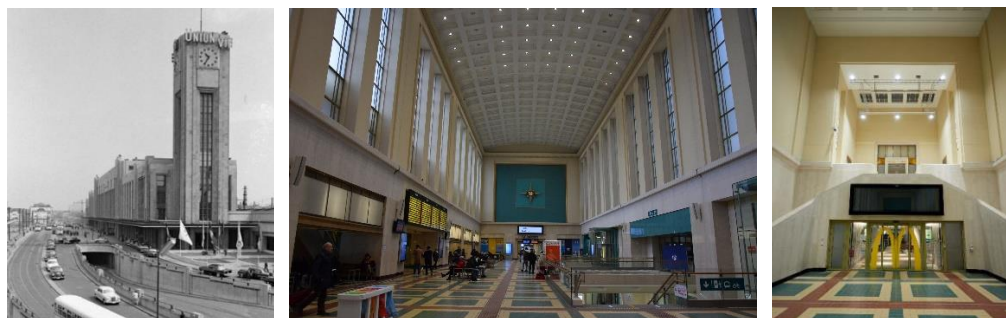
N/Réf. : **SBK20073_714_PREA** **SCHAARBEEK. Vooruitgangstraat – Treinstation Brussel-Noord**
Gest. : **A. Heylen** **(procedure geopend voor de inschrijving op de bewaarlijst als**
V/Réf. : **2264-50/01/2023-418-PU** **monument van bepaalde delen van het station)**
Corr. : **A.-C. Noel** **VOORAFGAAND ADVIES: Vervangen van de deur tussen de**
NOVA : / **lokettenzaal en het museum door een brandwerende deur**

Advies van de KCML

Mijnheer de Directeur,

In antwoord op uw brief van 22/09/2023, sturen wij u het principeadvies dat onze Commissie over bovengenoemd onderwerp uitgebracht heeft tijdens haar vergadering van 27/09/2023.

ERFGOEDCONTEXT EN AANVRAAG

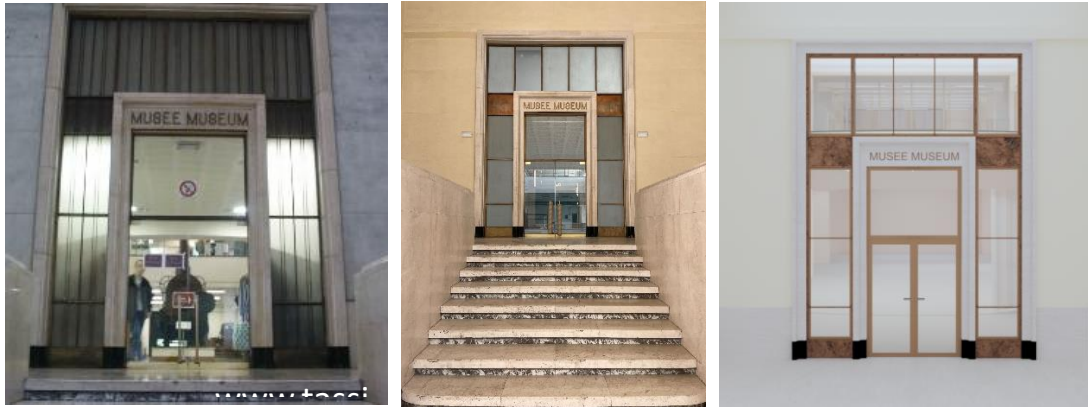

*Oorspronkelijk inplanting van het stationsgebouw in het stadsweefsel
en bestaande toestand van de lokettenzaal (© urban.brussels)*

Het besluit van 22/06/2023 heeft de procedure ingesteld tot inschrijving op de bewaarlijst als monument van bepaalde delen van de gevels, van de bedaking en van de binnenruimten van het treinstation Brussel-Noord. Tot de gevrijwaarde binnenruimten behoren ook de lokettenzaal met inbegrip van de monumentale trap naar het vroegere treinmuseum en de museumruimte zelf. De voorliggende aanvraag heeft op beide ruimtes betrekking.

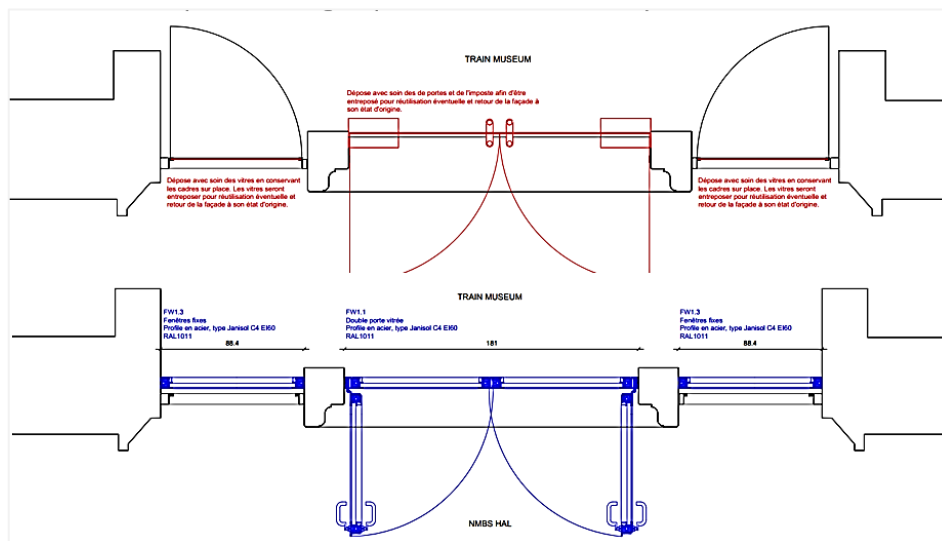
Het Noordstation werd gebouwd tussen 1938 en 1956 naar ontwerp van de architecten Paul en Jacques Saintenoy en Jean Hendrickx-Van den Bosch, in modernistische stijl met referenties aan het classicisme. Het gebouw kenmerkt zich door zijn imposante karakter dat ook zijn stempel drukt op de lokettenzaal en, in zekere mate, ook op de museumzaal. Deze ruimtes bevatten nog verschillende originele elementen, zoals de monumentale trap en de inkompartij die beide met elkaar verbindt.

1/3

*Toegangsdeur tot het museum : historische, niet gedateerde, toestand (© www.trassignon.be),
bestaande en ontworpen toestand (documenten uit het aanvraagdossier)*

De voorliggende aanvraag betreft het vervangen van de toegang tot het voormalige treinmuseum door een brandwerend geheel (EI 60). Volgens de plannen worden de bestaande deur en de omliggende, doorschijnende en doorzichtige glasplaten verwijderd met behoud van bijna alle metalen profielen. Vervolgens voorziet men een nieuwe deur en nieuwe metalen kaders die achter de bestaande profielen worden geplaatst en alle zijn voorzien van doorzichtig glas.

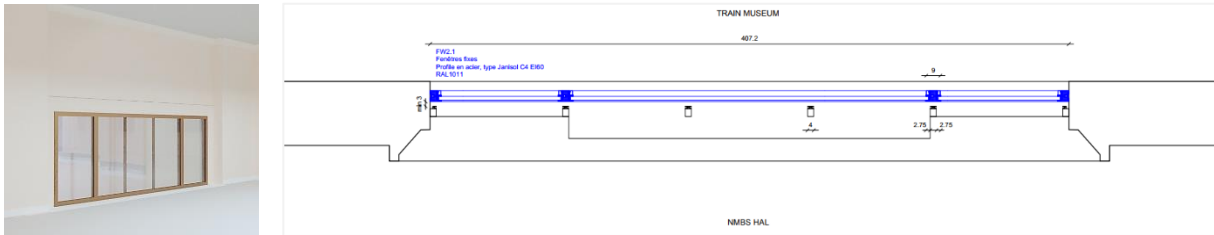
Technische snede ter hoogte van de deur: bestaande en ontworpen toestand (documenten uit het aanvraagdossier)

ADVIES KCML

De KCML begrijpt de noodzaak om de ruimten van het Noordstation in overeenstemming te brengen met de normen inzake brandveiligheid. Op erfgoedvlak bevatten de toegeleverde documenten echter te weinig informatie om het voorgestelde project ten gronde te kunnen beoordelen.

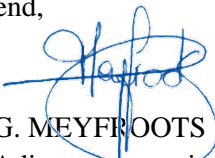
De Commissie stelt op de eerste plaats de vraag of er geen alternatieve oplossing kan worden gevonden om te voldoen aan de eisen van brandveiligheid, met name in de museumruimte zelf, eerder dan te moeten ingrijpen op de monumentale doorgang. In dat opzicht is het ook belangrijk om meer informatie te verschaffen over het toekomstige gebruik van de museumzaal (ontmoetingsruimte ?).

Voorts ontbreekt ook informatie over het uitzicht van de oorspronkelijke doorgang en deur. Indien een ingreep op dit geheel onvermijdelijk zou blijken, dan is het onontbeerlijk om de historische toestand van de museumdeur en eventuele latere wijzigingen goed te documenteren door middel van foto's, archiefmateriaal, een beschrijving van de materiaal-technische aspecten en kleuronderzoek op de originele profielen (voor zover nog aanwezig). In dat geval moet men ernaar streven om het oorspronkelijke uitzicht maximaal te bewaren of te herstellen (dieptewerking, onderverdelingen, beglazing...). In elk geval lijkt het wegnemen van de glasplaten en het behoud van bepaalde "lege" profielen, zoals in de voorliggende plannen, op erfgoedvlak en vanuit architecturaal oogpunt weinig aangewezen.

Ontwerp voor het raam van de bovenverdieping van de museumzaal, met het behoud van lege raamkaders (documenten uit het aanvraagdossier)

Hoogachtend,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

C. FRISQUE
Voorzitter

Kopie : acnoel@urban.brussels ; mvanhaelen@urban.brussels ; jvandersmissen@urban.brussels ; restauration@urban.brussels ; urban_avis.advies@urban.brussels ; crms@urban.brussels